

Høring om hvidvask i Folketingets Skatteudvalg og Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

Finanstilsynets indsats i relation til hvidvask og terrorfinansiering

Direktør Jesper Berg, Finanstilsynet

Den 15. maj 2017

Borgere og virksomheder skal med berettiget tillid kunne træffe finansielle valg i bevidstheden om, at det finansielle tilsyn varetager deres interesser.

Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering

1. Flere hvidvaskundersøgelser
2. Mere vejledning
3. Øget samarbejde med andre myndigheder

Bankernes forpligtelser efter hvidvaskloven

Når en bank får en ny kunde, skal den sikre sig, at kunden er den, som vedkommende udgiver sig for at være

Banken skal på baggrund af sin viden om kunden, herunder formålet med kundeforholdet, overvåge kundens transaktioner

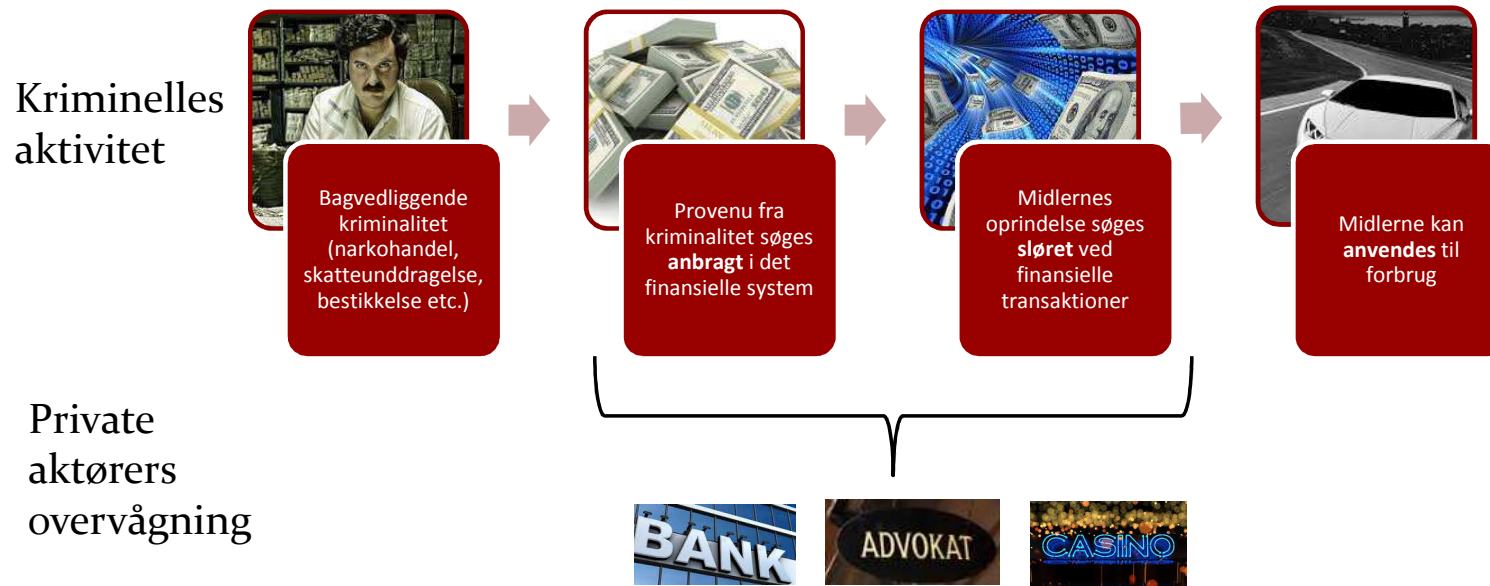
Hvis en transaktion vækker mistanke, skal den undersøges nærmere

Hvis mistanken ikke kan afkræftes, skal banken underrette SØIK

Finanstilsynet fører tilsyn med, at bankerne opfylder deres forpligtelser

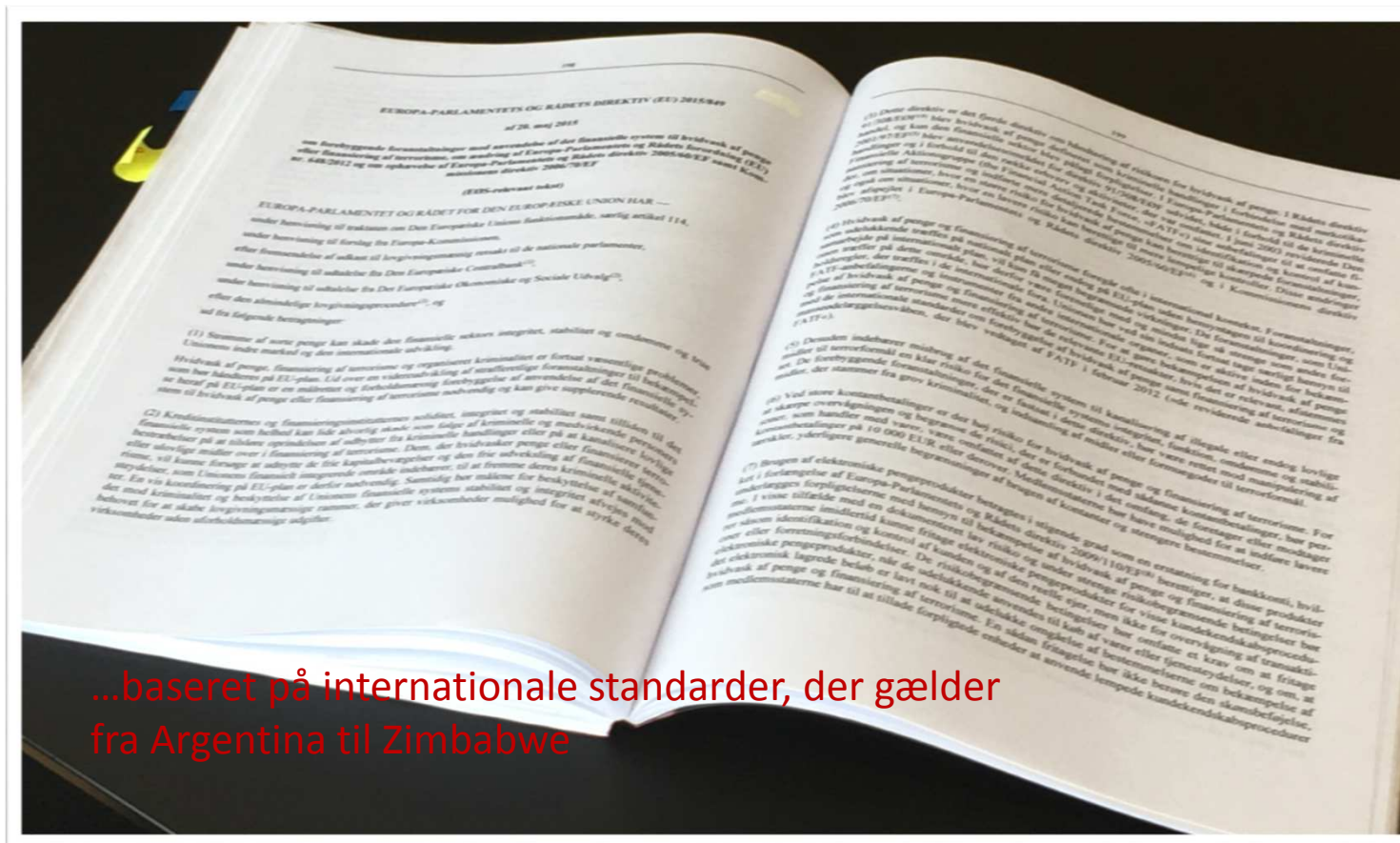
Bankernes indsats er et led i den samlede kriminalitetsbekæmpelse

Myndighedernes roller

- Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, Spillemyndigheden og Advokatsamfundet fører tilsyn
- Politi og SKAT efterforsker
- Anklagemyndigheden rejser tiltale
- Domstole idømmer straf

Reglernes oprindelse er et direktiv...

...baseret på internationale standarder, der gælder fra Argentina til Zimbabwe

Finanstilsynets hvidvaskinspektion

- Finanstilsynet fører tilsyn med den finansielle sektors overholdelse af hvidvaskloven.
 - § Kontrol af at pengeinstitutterne har et fornuftigt set-up.
- Finanstilsynet overvåger eller efterforsker ikke konkrete transaktioner.
- Den opgave ligger hos pengeinstituttet og efterfølgende hos SØIK om nødvendigt.

Finanstilsynets sanktionsmuligheder

- Finanstilsynet kan give påbud om at bringe forhold i orden til efterlevelse af hvidvaskloven.
- I særligt alvorlige overtrædelser af hvidvaskloven vil Finanstilsynet herudover indgive en politianmeldelse til SØIK over pengeinstituttets manglende overholdelse af loven.
- Resultatet af inspektioner og beslutninger om at politianmelde et institut offentliggøres i form af en sammenfattende redegørelse.

Snitflader til andre myndigheder

- Finanstilsynet – SØIK:
 - § Finanstilsynet varetager en tilsynsfunktion – mens SØIK har ansvaret for efterforskning og evt. strafforfølgelse. Sager kan oversendes fra tilsynet til SØIK eller SØIK kan selv tage dem op.
- Finanstilsynet – SKAT:
 - § God dialog – også som følge af Panama-sagen – om generelle tendenser der involverer skattemæssige forhold med hvidvaskvinkel.
 - Mulighed for øget informationsudveksling øges med ny hvidvasklov.
 - § Konkrete skatteunddragelsessager er alene SKATs område.
- Finanstilsynet – Erhvervsstyrelsen:
 - § Øget samarbejde vil ske i forbindelse med overdragelsen af tilsyn med valutavekslingsvirksomhederne til Finanstilsynet.
 - § Erhvervsstyrelsen er ansvarlig myndighed i forhold til registeret over reelle ejere.

Seneste års væsentligste sager

- JAK Slagelse
 - § Lille pengeinstitut med meget begrænsede hvidvaskforanstaltninger - politianmeldt.
- Danske Bank
 - § Hvidvaskundersøgelse i 2015 – politianmeldt primo 2016.
- Nordea Bank Danmark
 - § Hvidvaskundersøgelse i 2015 – politianmeldt medio 2016
- Panama Papers
 - § Omfattende skatteunddragelse via panamansk advokatfirma Mossack Fonseca
 - § Enkelte danske banker involveret
 - § Undersøgelse og rapport fra Finanstilsynet
- Valutavekslingsvirksomheder og bankers levering af 500 euro sedler
 - § Tv-udsendelse afslørede store mangler i valutavekslingsvirksomheders overholdelse af hvidvaskloven.
 - § Manglende identifikation af kunder
 - § Finanstilsynet overtager området til juli og reglerne for lovlig virksomhed skærpes.
- Moldova
 - § Omfattende hvidvask af penge fra Rusland via banker i Moldova og andre lande
 - § Danske Banks filial i Estland og Nordea Bank Danmark involveret i sagen

Fremtidige perspektiver

- Generelt samfundsmæssigt problem, der kræver en styrket indsats fra alle involverede parter.
- Listen over seneste tids sager viser, at der har været en mangelfuld forståelse i pengeinstitutterne for hvidvaskreglerne og deres betydning.
- En måde at opnå et lavere risikoniveau kan være at øge tilsynsaktivitet over for den finansielle sektor:
 - § Øget antal hvidvaskinspektioner
 - Til brug herfor en bedre intern risikoanalyse i Finanstilsynet af de enkelte virksomheders iboende risici
 - § Øget vejledning til sektoren fra myndighederne
 - En mere operationel vejledning til selve hvidvaskloven
 - Analyser om risikobilledet for sektoren i relation til hvidvask og terrorfinansiering.

Fremtidige perspektiver, fortsat...

- Finanstilsynet har i rapport om Panama-sagen anbefalet, at der tilføres øgede ressourcer til Finanstilsynet.
- Pt. er bemanningen i Finanstilsynets hvidvaskenhed på 4½ årsværk.
- Finanstilsynet har fra 2016 og til dags dato ikke foretaget hvidvaskinspektioner, idet ressourcerne er blevet anvendt til udarbejdelse af forslag til ny hvidvasklov samt håndtering af Panama og Moldova-sagerne.

Hovedbudskaber fra Finanstilsynet

- Forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er et samfundsmæssigt problem, som offentlige myndigheder og private virksomheder har et fælles ansvar for at løfte.
- Der er brug for en øget men også anderledes indsats fra Finanstilsynets side:
 - § Øget – i form af flere hvidvaskinspektioner
 - § Anderledes – de store problemer i den finansielle sektor på dette området kræver, at Finanstilsynet som myndighed gør mere ud af vejledning, oplysning og analyser end tilfældet er i dag.
- Rollefordelingen mellem myndigheder er rigtig, men et endnu tættere samarbejde vil øge effekten af de offentlige ressourcer, der anvendes indenfor dette område.
- Den samlede værdikæde bør styrkes i alle led.